

عنوان مقاله:

قلمرو در پارک های شهری با تکیه بر فضاهای امن شخصی (نمونه موردی: پارک آزادی شیراز)

محل انتشار:

همایش ملی معماری، عمران و توسعه نوین شهری (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

مژده مختاری - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری علوم و تحقیقات فارس

ساناز کاوسی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری علوم و تحقیقات فارس

آیدا زارع مهدیبه - پژوهشگر دوره دکترای معماری علوم و تحقیقات تهران

خلاصه مقاله:

منظر مهمترین و بی واسطه ترین وسیله ارتباطی بین شهر و ساکنین آن و همچنین یکی از مولفه های مهم هویت، حیات و پایداری شهر دانست. این ارتباط در دهه های اخیر چه بصورت بیولوژیکی و یا فیزیکی و چه بصورت ادراکی و رفتاری بسیار مورد توجه قرار گرفته است. در این میان بر اساس دیدگاه اجتماعی روان شناختی، چهار مفهوم 'خلوت'، 'ازدحام'، 'قلمرو' و 'فضای شخصی انسان' مطرح میشود. قلمرو به بخشی از فضاهای شهری است که به دلیل حس تعلق و مالکیت نسبت به فضا افرادی که بصورت مداوم و پایدار از آن بهره میگیرند در برابر افراد مزاحم و بیگانه، حس تدافعی از خود بروز میدهند. فرد گاهی نیاز به 'با جمع بودن' و گاه نیازی به 'جدا از جمع بودن' دارد. فرایند خلوت نظارت بر مزر خود و دیگران است که دائم در حال تغییر است. پس نیز یک فرآیند « فضای شخصی ». محیط ها باید به گونه ای طراحی شوند که جواب کوی این نیازها باشند متغییر است و این فضاها در مورد زنان و مردان و گروه های گوناگون متفاوت است و این تفاوت را میتوان با راه کارهایی در طراحی به شکل مناسب تغییر داد. قلمروها تسهیل و تثبیت تعاملات و و نظامات اجتماعی را بر عهده دارند. قلمروهای اولیه قابل تشخیص هستند مانند خانه. اما قلمرو ثانویه و عمومی مانند ورودی ها، راه پلهها و زمینهای بازی، گاه دشوار است. وظیفه طراح این است که با ابداعات و ابتکارات، بر تعریف قلمرو تاکید کند و از بروز مشکلات جلوگیری نماید. در پارک ها به عنوان نمونه ی بارز فضای شهری، افزایش امنیت و میزان کاربری و افزایش تعاملات اجتماعی در محیط شهری که هدف مطلوب طراحی بر پایه رفتارگرایی است، با تقویت قلمرو بارز خواهد شد. برای طبقه بندی این موارد، بهترین روش مطالعه حضوری در پارک و استخراج شاخص های مهم ایجاد حس قلمرو در آن می باشد. در این تحقیق از روشهای مشاهده حضوری، مصاحبه و تهیه پرسشنامه استفاده گردیده است

کلمات کلیدی:

محیط و منظر شهری، نیازهای انسان، قلمرو، امنیت فضاهای شخصی، پارک آزادی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/315315>

